Claus Rønlev
Slægtsforskning

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

Danske Samlinger

for

Historie, Topografi, Personal- og Literaturhistorie.

Udgivne af

Chr. Bruun,
Bibliothekar ved det store kongelige Bibliothek,

O. Nielsen,
Dr. phil., Arkivar ved Kjøbenhavns Raadstue-Arkiv,

og

S. Birket Smith,
Universitetsarkivar og Assistent ved Universitetsbiblioteket.

Anden Række. Tredie Bind.

Kjøbenhavn 1873—74.

Forlagt af den Gyldendalske Boghandel (F. Hegel).

G. S. Wibes Bogtrykkeri.

Det Holsteinske Pàlais i Stormgade i Kjøbenhavn.

Af Cand. jur. P. Brock.

Den Udvidelse og Forbedring af Kjøbenhavns Fæstningsværker, som Christian den Fjerde i sine senere Regjeringsaar havde paabegyndt, væsentlig af Hensyn til, at et Brud med Sverig kunde befrygtes paa Grund af hans Mægling i Trediveaarskrigen, var vel bleven fortsat i Begyndelsen af Frederik den Tredies Regjering, men paa Grund af Landets sørgelige Tilstand efter Fredsslutningen i Brømsebro gik Arbeidet kun langsomt fremad, og ved Udbruddet af Krigen med Carl Gustav vare Fæstningsværkerne paa flere Steder endnu meget mangelfulde, saaledes blandt Andet paa Stadens sydvestlige Side, hvor Kallebodstrand dengang endnu strakte sig omtrent heelt op til det nuværende Løngangsstræde mellem Slotsholmen og Sjællands Kyst. Det var ogsaa her paa den tilfrosne Strandbred, at Hovedangrebet paa Staden fandt Sted hiin mindeværdige Februarnat 1659, i hvilken Danmarks Skjæbne afgjordes.

Den kort Tid efter Fredsslutningen i Kjøbenhavn 1660 indførte Statsforfatningsforandring bevirkede imidlertid, at der med større Kraft end tidligere kunde tages fat paa de afbrudte Fortificationsarbeider[1]), og selvfølgelig henledede Opmærksomheden først og fremmest paa de Sider af Staden, der især havde været Gjenstand for Fjendens Angreb. Det besluttedes blandt Andet

[1]) Lassen, Documenter og Actstykker til Kjøbenhavns Befæstnings Historie, S. 82.

at inddæmme en Deel af den temmelig flade Kallebodstrand, hvorved Fæstningen vilde kunne opnaae en betydelig Udvidelse mod Sydvest og Slotsholmen faae en mindre udsat Beliggenhed, og allerede den 3die December 1660 fik det projecterede nye Kvarteer Navnet Frederiksholm[1]). Benævnelsen Kallebod-Kvarteer holdt sig imidlertid endnu længe[2]), ja endog i vore Dage benævnes det deri beliggende, saakaldte Prindsens Palais endnu i de senere Finantslove Palaiet i Kalleboderne. Bebyggelsen af denne Deel af Staden foregik imidlertid kun langsomt; saaledes nævnes der i Grundtaxten af 1668[3]) endnu ikke Eiendomme i Kallebod-Kvarteret.

Det maa oprindelig have været paatænkt at give Gaderne i det nye Kvarteer andre Navne end de nuværende; thi paa Resens Kort af 1674[4]) kaldes de til Stormgade, Ny-Vestergade, Ny Kongensgade, Bryghuusgade og Philosophgangen svarende Gader henholdsviis Churfyrstegade, Cardinalgade, Abbedgade, Munkegade og Keisergade, og endnu i Slutningen af det følgende Aar synes de førstomtalte Navne ikke at være komne almindelig i Brug; thi da Oberstlieutenant Robert den 20de December 1675 pantsatte sin Plads med derpaa værende Bygning, der af de senere Grundtaxter sees at have ligget i Stormgade paa den nordre Side, paa Hjørnet af Frederiksholms Canal, brugtes der i Pantebrevet blot Benævnelsen »liggende bag Slotzholmen«[5]). De nuværende Navne bleve imidlertid snart efter indførte; dette er muligviis allerede skeet i 1676; thi i Krigsstyrs-Restancelisten for 1676—1679[6]) omtales Restancer fra »Stormgade« fra 1676; men fra 1677 kan denne Gades Navn i ethvert Tilfælde med Sikkerhed paavises, idet det forekommer i Grundtaxten af 5te April det nævnte Aar[7]).

Den Første, der vides at have været Eier af den Grund,

---

[1]) Both, Kjøbenhavn, historisk topographisk beskrevet, S. 129.
[2]) Forordningen af 3die Januar 1685.
[3]) I Raadstue-Archivet.
[4]) I det store kgl. Bibliothek.
[5]) Pantebog Nr. 4 i Overrettens 1ste Brevskriver Contor.
[6]) I Ministeriernes Archiv.
[7]) Sammesteds. Ifølge Friis, Samlinger til dansk Bygnings- og Kunsthistorie S. 157 forekommer Navnet »Stormstræde« i et Skjøde til Maleren Abraham Wuchters af 5te Mai 1670.

hvorpaa det Holsteinske Palais er bygget, er ifølge Grundtaxten af 1687[1]) Hofmarskal hos Kronprinds Frederik, senere Stiftamtmand Henning Ulrik Lützov, til Søholt, Ulriksdal og Sædingegaard, død 1722[2]); under Nr. 264 i Stormgade nævnes saaledes hans grundmurede Gaard med hosliggende Leievaaninger ud til Løngangsstræde; Arealet opgives til 2029 Kvadratalen. I Grundtaxten af 1689[3]) har Eiendommen, hvis Areal nu kun opgives til 1539 Kvadratalen, idet det bemærkes, at den tilligemed de omtalte Leievaaninger ud til Løngangsstræde »tilforn har staaet under een Taxt«, ved Ommatriculeringen faaet Nr. 261. At det imidlertid er den samme Eiendom, der senere i en lang Aarrække tilhørte Slægten Holstein-Ledreborg, fremgaaer ikke alene af de senere Grundtaxter og Mandtalslister, men ogsaa af et samtidigt Kort over Vandrenderne i Kjøbenhavn (fra 1690)[4]), idet Hofmarskal Lützovs Navn paa dette er anført baade ved en Vandledning, der har ligget paa Palaiets nuværende Grund, og ved en anden, der har hørt til de førnævnte Leievaaninger ud til Løngangsstræde. Ogsaa de nærmest Philosophgangen liggende Naboeiendomme afgive, ved at følges gjennem de senere Grundtaxter og ved at sammenholdes med Lützovs Gaards senere Eiere, et utvivlsomt Identitetsbeviis; saaledes nævnes i Grundtaxten af 1689 under Nr. 259 Generalbygmester Lambert van Havens Gaard med hosliggende Have; denne Gaard er det nuværende Harboeske Fruekloster; det mellemliggende Sted, nuværende Gade Nr. 12, benævnes i samme Grundtaxt under Nr. 260 »Hendes Majestæts Gaard, som hendes Hofprædicant beboer«; denne Eiendom beboedes senere blandt Andre af den bekjendte Hofprædicant Bluhme.

Det er ikke lykkedes at skaffe Oplysning om, naar den Bygning, som har tilhørt Henning Ulrik Lützov, er bleven opført, og heller ikke, hvorlænge Eiendommen har været i hans

---

[1]) I Raadstue-Archivet.

[2]) Bruun, Nielsen og Petersen, Danske Samlinger, V, 227, Anm., Smith, Leonora Christina Ulfeldt paa Maribo Kloster, S. 63, 95, Rhode, Samlinger til Lollands og Falsters Historie, I, S. 48—49, jvfr. Benzons Stamtavler i Geheime-Archivet.

[3]) I Raadstue-Archivet.

[4]) I Krigsministeriets Archiv.

Besiddelse; Bygningen er utvivlsomt enten afbrændt eller bleven nedbrudt i Slutningen af det 17de Aarhundrede; thi i Mandtalslisterne for 1699 og 1704—1705[1]) nævnes der i Stormgade hverken Lützovs Navn eller Gaardens Numer. Naar dette sammenholdes med, at der paa den nuværende østre Sidebygnings øverste Etage mellem Vinduerne findes Aarstallet 1706, og med, at der i Krigsstyrslisterne for 1710, 1713 og 1717[2]) nævnes som Eier en Eickstedt, henholdsviis med Titlen af Kammerherre og Geheimeraad, samt med, at det i Grundtaxten af 1717[3]) under Eiendommens Numer hedder: „Marschalck Lützows Grundmurede Gaard, nu Geheimeraad Valentin von Eickstet,» tør man maaskee antage, at det er den sidstnævnte, der har opført de nuværende Bygninger. Eickstedt kjøbte i sin Besiddelsestid nogle Arealer af tre Nabosteder ud til Løngangsstræde, nemlig af Marskal Lützovs føromtalte Leievaaninger, af Else Salig Diderik Rasmussens Leievaaninger og af den Dr. Oluf Borch forhen tilhørende Gaard, hvilke Grundstykker bleve forenede med Eiendommen i Stormgade[4]).

Valentin von Eickstedt, der hørte til en i Slutningen af det 17de Aarhundrede hertil Landet fra Pommern indkommen adelig Familie[5]), og som i Aaret 1701 var bleven Oberstlieutenant ved Grenadercorpset[6]), var Fader til den fra Hofrevolutionen i 1772 bekjendte General, senere Statsminister Hans Henrik Eickstedt; denne, der er født 1713[7]), har saaledes formodentlig tilbragt sin første Barndom i Eiendommen i Stormgade. Faderen døde 1718 som Geheimeraad og Oversecretair for begge Krigsetaterne.

Ved Eickstedts Død overgik Eiendommen i Etatsraad, Meddirekteur ved General-Postamtet i Danmark og Norge Andreas

---

[1]) I Ministeriernes Archiv.
[2]) Sammesteds.
[3]) Sammesteds.
[4]) Grundtaxten af 1717.
[5]) Adelslexicon, I, S. 134.
[6]) Militair-Etaterne i Geheime-Archivet, jvfr. Skrivelse af 19de Mai 1706, hvorved det tillades Oberst V. Eickstedt toldfrit at indføre forskjellige Rekvisiter til Grenadercorpset, i Kjøbenhavns Civil-Etats Contors Copibog Nr. 505 i Ministeriernes Archiv.
[7]) Magazin til den danske Adels Historie, I, S. 209.

Weyses[1]) Besiddelse. I Krigsstyrslisten for 1718[2]) hedder det nemlig: »I Hr. Geheimeraad Eickstedts Gaard boer Etatsraad Weyse, 1 Barn, 1 Fuldmægtig, 3 Laquaier, 1 Kudsk, 5 Piger, 1 Caros, 2 Heste.« I Krigsstyrslisten for det følgende Aar[3]) nævnes som Logerende i Weyses Eiendom: »Renteskriver Peter Jacob Michaelsen, Øltapper Jens Nielsen med Hustru og Pige og tvende Arbeidskarle paa Slottet, Jens Larsen og Jens Olsen.« I Aaret 1720[4]) nævnes: »Etatsraad Weyse, 1 Barn, 1 Fuldmægtig, 1 Laquai, 1 Kudsk, 1 Gaardskarl, 4 Piger, 2 Heste, 1 Carosse, Renteskriver Peter Jacob Michaelsen, samt en fremmed Mand fra Sachsen, som reiser bort.« Derimod erfares det, at Øltapper Jens Nielsen nu boede i Faverbo Kro ved Kallundborg. I Krigsstyrslisten for 1721[5]) nævnes foruden Etatsraad Weyse Renteskriver Peter Jacob Michaelsen.

Weyse, der i Taxationen over Grønlandsskatten for 1725[6]) nævnes som Conferentsraad, efterlod ved sin Død, der maa være indtruffen enten i dette eller det følgende Aar, det i de anførte Krigsstyrslister omtalte Barn, Datteren Frederike Louise Weyse, der saaledes blev Eierinde af Gaarden, men allerede den 11te Juni 1726 tilskjødede hendes Farbroder, Justitsraad Daniel Benjamin Weyse[7]) paa hendes Vegne som født Værge Eiendommen til Geheimeraad Johan Georg von Holstein (født 1662, død 1730)[8]), der samtidig udstedte til Sælgeren to Panteforskrivninger, hver lydende paa 3000 Rdlr. Courant. Disse Documenter bleve læste ved Kjøbenhavns Bything Tirsdagen den 25de Juni 1726[9]); men Skjødet og Pro-

---

[1]) Civil-Etats Reglement for 1720, i Geheime-Archivet.

[2]) I Ministeriernes Archiv.

[3]) Sammesteds.

[4]) Krigsstyrslisten sammesteds.

[5]) I Ministeriernes Archiv.

[6]) Sammesteds.

[7]) Det er vistnok den samme, der i Civil-Etats Reglementerne for 1722 og 1723 (i Geheime-Archivet) nævnes under Politi- og Commerce-Collegiet som: Kammer- og Commerce-Raad Weyse, uden Løn.

[8]) Hofman, Historiske Efterretninger om velfortiente Danske Adelsmænd, 3die Deel, S. 380—383.

[9]) I Kjøbenhavns Bythings Protocol Nr. 3, Fol. 95, 2den Side (i Overrettens Archiv) læses:

Skiøde fra (tit.) Justitz Raad Daniel Benjamin Weyse Som fød Værge for Sin Sl. Broders Daatter Jomfrue Friderica Louise Weyse til

tocollen, hvori det har været indført, skulle være forkomne ved Ildebranden 1728[1]).

Ved Johan Georg Holsteins Død blev Sønnen Johan Ludvig Holstein (født 1694, død 1763)[2]) Eier af Gaarden. I dennes Besiddelsestid undergik Palaiet en betydelig Forandring, idet der ikke alene opførtes en ny vestre Sidebygning, svarende til den østre, men ogsaa en ny Etage paa Hovedbygningen. Af den danske Vitruvius[3]) fra 1746 sees det nemlig, at denne dengang kun bestod af Stuen og første Etage, samt at Porten var anbragt længst mod Vest; over denne samt over det østligste Vindue i Stueetagen fandtes fremspringende Altaner; Stedet havde en meget høi Frontispice, hvori der var anbragt endeel Ornamenter; Taget, der ogsaa var meget høit, var forsynet med fire Kviste. I Pontoppidans Danske Atlas, 2den Deel[4]), der udkom 1764, findes imidlertid en Afbildning af Gaarden i den nuværende Skikkelse, og det hedder derom:

„Ikke langt derfra ligger Storm-Gaden, saa kaldet der af, at de Svenske Anno 1659 den 11 Febr. just der gjorde det haardeste Anfald paa Fæstningen, som siden blev længere udsat mod Kalleboe Strand. Blandt denne Gades smukke Bygninger viser sig, med et særdeles Fortrin, det Høy-Grevelige Holstein-Lethreborgske Hotel, som allerede var en anseelig, men ikke gandske uniform Bygning, da den høye Eyermand, Herr Johan Ludevig von Holstein, Greve til Lethreborg og

(tit.) Hr. Geheime Raad Johan Georg von Holsten (sic) pp. paa en bemte Jomfrue Weyse Arvelig efter Sin Sl. Fader tilhørende Gaard og Eyedom beliggende i Storm Gaden, lod Sælgeren læsze og paaskrive de dato 11 hujus, hvorhos fulgte og blev paategnet forrige Maalebrev og Skiøde.

Johan Georg von Holsten (sic) (tit.) Ridder af Elephanten og hans Kongl. Mayts Geheime Raad pp., ved 2de til (tit.) Justitz Raad Daniel Benjamin Weyse Som formynder for Sin. Broders Daatter Jomfrue Friderica Louise Weyse udgivne Pandteforskrifninger af dato 11 hujus gav prioriterlig forsiikring udi en Dem afkiøbte og Deres Excellce i Dag tilskiødt Gaard og Eyedom beliggende i Storm Gaden med ald appertinentie og forbedring efter Obligationernes vidre udvlis i Sig Selv Som Creditor lod læsze og paaskrive lydende hver for Sig paa 3000 Rxdr. Courent tilsamen Capital 6000 Rxdlr. Cour.

[1]) Skjøde-Registret i Overrettens 1ste Brevskriver Contor.

[2]) Hofman, a. St. S. 384.

[3]) I, S. 90, Tab. CVI.

[4]) S. 107—108.

første Minister i Geheime Conseil, resolverede til at lade det baade indvortes forøge med en nye Side-Bygning, som svarer til den anden lige over for, saa og paa Hoved-Façaden baade forlænge og forhøye, samt Tagets Kant med Statuer, Vaser og andre Ornamenter, særdeles med sit Vaaben, bepryde. Portalet midt paa Bygningen er i den gandske Stad, eet af de kaasteligste, af graa og lys Marmor med Toskanske Pillastrer. Indvortes er Opgangen paa en skiøn Marmors Hoved-Trappe, og blandt mange velmeubleerte Gemakker, den store Sal over Porten, særdeles anseelig. En Have er herhos, men ikkun liden, og fra Gaarden adskilt ved en lav Muur, besatt med Statuer. I dette Hotel og under Høybemeldte Hans Excellences Præsidio, tog det Kongelige Kiøbenhavnske Videnskabers-Societæt sin Begyndelse, Aar 1743«.

De eneste Forandringer, der senere ere foregaaede med Gaardens Ydre, bestaae i, at de paa Pontoppidans Afbildning længst mod Øst og Vest anbragte Kjælderdøre ere blevne forandrede til Vinduer, at de to Marmor-Lygtebærere, der vare anbragte paa Gaden paa hver Side af Porten, ere forsvundne, samt at de to Statuer paa Taggesimsen ere borttagne; den ene af disse fremstillede en Hercules, den anden en kvindelig Figur; det er utvivlsomt de samme Figurer, der i den nyeste Tid ere blevne fundne i en meget ødelagt Tilstand paa Loftet. Endelig er det som saa prægtigt beskrevne Portal i vort Aarhundrede blevet forandret af Architecten, Conferentsraad Koch; det skal oprindelig have været Hensigten, efter at Tanken om at gjøre det Holsteinske Palais til Bolig for Prinds Ferdinand og Prindsesse Caroline var opgiven, at henflytte det omtalte kostbare Portal til disses Palais i Norgesgade; men den fuldstændige Udførelse af denne Plan skal være strandet paa dens uforholdsmæssige Kostbarhed. I Aaret 1872 er det danske Vaaben, udført af Zinkstøber Rasmussen, blevet anbragt over Porten. Hvad Trappen angaaer, da melder en gammel Tradition, at den væsentlig bestaaer af Marmor fra det nedbrudte Kjøbenhavns Slot. Det skal endnu bemærkes, at det er unøiagtigt, naar Pontoppidan siger, at Videnskabernes Selskab holdt sine første Møder i Eiendommen i Aaret 1743; dette skete nemlig allerede i Slutningen af 1742.[1])

[1]) Molbech, Det kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Historie 1742—1842, S. 12.

Uagtet Pontoppidan ikke angiver, naar Ombygningen har fundet Sted, og jeg heller ikke har havt Leilighed til at undersøge, om der i det Holsteinske Archiv, hvorover T. A. Becker har forfattet en fuldstændig Fortegnelse[1]), skulde kunne findes nogen Oplysning desangaaende, hvad der dog iøvrigt ved et Gjennemsyn af den nævnte Fortegnelse neppe synes rimeligt, lader dette sig dog ad andre Veie godtgjøre. Naar man for det Første betragter Vaabnet over Taggesimsen, vil de bemærkes, at det er det lehnsgrevelige, der er forskjelligt fra det tidligere Holsteinske Vaaben,[2]) altsaa yngre end 1750. Af Grundtaxten fra 1755[3]), i hvilken findes en Plan over Eiendommen, fremgaaer det endvidere, at den vestre Sidebygning dengang endnu ikke var sammenbygget med Hovedbygningen, ligesom den iøvrigt heller ikke svarede til den østre, og endelig hedder det i Videnskabernes Selskabs Protocol[4]), at der i October og November 1756 ikke fandt noget Møde Sted, »fordi Hs. Exc. Gaard stod i Bygning«; da hertil kommer, at det sædvanligviis kun var om Vinteren, at Selskabet holdt Møder (i Reglen hver Mandag Eftermiddag fra Kl. 6 til 7)[5]) og Grevinde Holstein netop var død den 3die Juli 1756[6]), saaledes at der formodentlig ikke er blevet afholdt Møder i den Sommer, tør man vistnok temmelig sikkert henlægge Ombygningen til Sommeren og Efteraaret 1756.

Ved Johan Ludvig Holsteins Død tilfaldt Eiendommen Sønnen Christian Holstein (født 1735, død 1799)[7]). I dennes Besiddelsestid forøgedes Eiendommen med 104 Kvadratalen Grund, som Christian den Syvende i Aaret 1779 frasolgte Naboeiendommen, den før omtalte Præstebolig[8]). Af Skjøderegistret erfares det, at Greven i Aaret 1794 tillod Eieren af Huset Nr. 262 i Løngangsstræde at have en Lem i Taget paa sit ud til

---

[1]) Historisk Museum, 1ste Bind, 1ste Hefte, 1848.

[2]) Jvfr. Afbildningerne hos Hofman, 3die Deel, S. 371 og 388.

[3]) I Raadstue-Archivet.

[4]) Molbech, a. St. S. 128.

[5]) Molbech, a. St. S. 129, jfr. S. 36.

[6]) Hofman, 3die Deel, S. 384.

[7]) Hofman, 3die Deel S. 387, jvfr. Krogh, Den høiere danske Adel S. 60 og Samme, De danske Majorater, S. 211.

[8]) Skjøderegistret og Skjødebogen i Overrettens 1ste Brevskriver Contor.

Palaiets Have vendende Baghuus, dog saaledes, at den paa Forlangende skulde borttages, selv om der maatte vindes Hævd paa denne Servitut.

Efter Christian Holsteins Død sattes Eiendommen til Auction og blev den 28de November 1799 tilslaaet hans yngste Søn af andet Ægteskab, Grev Christian Erhardt Holstein, dengang Ridejunker, senere i 1807 Capitain og Compagnichef af Landeværnet, født 1779, død som Oberst og Kammerherre i Aaret 1853.[1]) Kjøbesummen var 30,200 Rdlr. Courant. Af Auctionsskjødet erfares det, at den preussiske Minister, Baron von Pilsach, beboede den østre Stueetage og Stadshauptmand Mylius[2]) den vestre. Foruden de forskjellige Kakkelovne medfulgte 11 fastgjorte Speile og 2 Malerier, fremstillende Frederik den Femte og Dronning Louise i Legemsstørrelse. I Gaarden nævnes »en smuk Hauge afdeelt med Muur og paasat Vaser samt Piller af norsk Marmor til Lygter«. Det paa Planen i den før nævnte Grundtaxt af 1755 i Haven liggende Drivhuus omtales derimod ikke i Skjødet.

I Slutningen af Aaret 1807 solgte Grev Christian Erhardt Holstein Eiendommen for 32,000 Rdlr. til Justitiarius i Høiesteret, Conferentsraad Christian Colbjørnsen, født 1749, død 1814,[3]) ifølge Traditionen i det største af den vestre Sidebygnings Værelser paa første Sal. Han var dog ved sin Død ikke længere Eier af Gaarden; thi i Slutningen af Aaret 1809 havde han bortsolgt Haven, 1938 Kvadratalen stor, til Grossererne Meyer og Trier for 3876 Rdlr. og kort efter Resten af Eiendommen til Skibscapitain Ammond Ammondsen for 61,000 Rd. Denne, der var født 1779 eller 1780, eiede paa den Tid, foruden Steder paa Landet, et halvthundrede Huse og Gaarde i Kjøbenhavn; sin store Formue skyldte han navnlig Krigen, under hvilken han førte Kaperen Frederiksværn; senere førte han Skibet Frederik for Handelshuset Meyer og Trier paa Ostindien og var derpaa i det asiatiske Compagnies Tjeneste; han døde den 4de August 1845 i Nærum, hvor hans Enke endnu (April 1874) lever; hans Grav findes paa Søllerød Kirke-

---

[1]) Krogh. a. St. samt Skjødet af 1807.

[2]) Jvfr. Werlauffs Erindringer i Hist. Tidssk. 4de Række, 4de Bind S. 305.

[3]) Nyerup og Kraft, Almindeligt Litteraturlexicon, S. 124—125, Dansk Litteraturtidende for Aaret 1814, S. 728--730.

gaard[1]). Allerede den 26de Januar 1811 solgte Capitain Ammondsen imidlertid Eiendommen for 70,000 Rdlr. til Grev Knud Bille Schack, Stamherre til Giesegaard, Kammerherre, Ritmester, født 1773, død 1821.[2]) Den 22de Juni samme Aar skiftede Gaarden atter Eier, idet Kammerherre Christian Cornelius Lerche, født 1770, Lehnsgreve 1818, død 1852 som Geheimeraad, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmand[3]), kjøbte den for 85,000 Rdlr.

Den 18de Marts 1827 afhændede Grev Lerche Eiendommen for 21,000 Rdlr. rede Sølv til Kong Frederik den Sjette; i Skjødet nævnes endnu de føromtalte 11 fastgjorte Speile, men disse skulle nogen Tid efter være blevne henflyttede til Prinds Ferdinands Palais i Norgesgade, efter at man havde opgivet Planen at anvende det Holsteinske Palais til Bolig for Prindsen med Gemalinde. I en længere Aarrække benyttedes nu Eiendommen til naturhistorisk Museum. Ved Loven af 29de December 1862 § 3 blev det imidlertid bestemt, at Gaarden, naar den nye Museumsbygning var bleven fuldført, skulde bortsælges til Indtægt for Communitetet. Kjøberen, der ikke erhvervede Skjøde paa Eiendommen, overdrog senere sine Rettigheder ifølge Kjøbecontracten til den ved Anordning af 29de Februar 1792 oprettede almindelige Brandforsikkring for Landbygninger, der i Henhold til Loven af 23de April 1870 fra 1ste April 1872 skulde udsondres fra Statens Overbestyrelse, og hvis Contorer derfor maatte flyttes fra Ministeriebygningen. Forsikkringens Bestyrelsesraad afsluttede i December 1871 Handlen paa Repræsentantskabets Approbation, og efter at dette i Januar 1872 havde godkjendt Kjøbet, ved hvilket Salgsprisen var fastsat til 70,000 Rdlr., erhvervede Brandforsikkringen i Marts 1872 Skjøde paa Eiendommen, hvis første Etage nu benyttes til Contorer, Archiver samt til Forsamlingslocaler for Bestyrelsesraadet og Repræsentantskabet. Hvad Bygningens Indre angaaer, da er der endnu fra ældre Tid levnet adskillige Parketgulve, Vægge- og Loftsmalerier samt et Par prægtige Stuccaturlofter.

---

[1]) Ifølge velvillige Meddelelser fra Sønnen Hr. Capitain A. E. Ammondsen, Hr. Pastor Wedel i Søllerød og Hr. Skolelærer Jensen i Nærum.

[2]) Magazin til den Danske Adels Historie, I, S. 214.

[3]) A. St. S. 188, Castenskiold Suppl. til Adelslexicon, Kjøbh. 1872, S. 54, Krogh, Den høiere danske Adel S. 87.

Oversigt over Palaiets Eiere.

1)	Hofmarskal, Stiftamtmand Henning Ulrik Lützov	1687?— ?
2)	Geheimeraad Valentin v. Eickstedt . .	? 1718
3)	Conferentsraad Andreas Weyse	1718 — 1726
4)	Jomfru Frederike Louise Weyse . . .	1726
5)	Grev Johan Georg Holstein	1726 — 1730
6)	Grev Johan Ludvig Holstein	1730 — 1763
7)	Grev Christian Holstein	1763 — 1799
8)	Grev Christian Erhardt Holstein	1799 — 1807
9)	Conferentsraad Christian Colbjørnsen . .	1807 — 1810
10)	Skibscapitain Ammond Ammondsen . .	1810 — 1811
11)	Grev Knud Bille Schack	1811
12)	Grev Christian Cornelius Lerche . . .	1811 — 1827
13)	Staten	1827 — 1872
14)	Landbygningernes Brandforsikkring . . .	1872.